

at være et spørgsmål om, hvorvidt boet må antages at være solvent eller ej. Dette sammenholdt med lovforslagets mulighed for hæftelsesfritagelse efter § 104, hvis boet skulle vise sig at være insolvent, skulle skabe basis for, at flere boer fremover kan skiftes privat.

For en mere uddybende redegørelse af de mere generelle betragtninger bag lovforslagets bestemmelser om privat skifte henvises til afsnit 8 i de almindelige bemærkninger.

Til § 25

Bestemmelsen angiver betingelserne for, at et bo kan udleveres til privat skifte.

Efter *stk. 1, nr. 1*, må der foreligge en anmodning om privat skifte, der er tiltrådt af alle arvingerne, jf. *stk. 2*. Enhver arving kan som efter gældende ret forlange boet behandlet ved bobestyrer (behandlet offentligt), idet gennemførelse af det private skifte forudsætter, at der vil kunne opnås enighed om alle dispositioner.

Er der tvist om, hvorvidt en person er arving eller ej, eller er dette i øvrigt uafklaret, kan boet ikke udleveres til privat skifte. Er en arving derimod kendt, men ikke til at finde, kan der beskikkes skifteværge for den pågældende, og boet kan herefter skiftes privat.

Efter *nr. 2* forudsætter udlevering til privat skifte tillige, at boet må antages at være solvent. Herved skal forstås, at realisationsværdien af boets aktiver og indtægter må antages at ville kunne dække samtlige boets passiver, jf. nærmere bemærkningerne til forslagens § 69. Kravet om solvens er begrundet i hensynet til kreditorernes interesser. Antageliggørelsen af boets solvens vil i de fleste boer kunne ske på enkel måde, i mange tilfælde ved fremlæggelse af en kopi af den afdødes sidste selvangivelse. Ved bedømmelsen af solvensen må der bortses fra aktiver, der er så usikre, at de ikke kan værdiansættes. Tvivlsomme eller bestridte fordringer mod boet må medregnes, medmindre det fremgår af omstændighederne, at fordringen ikke eller kun delvist kan ventes at blive anerkendt.

I nogle boer vil det kunne være tvivlsomt, om et bo er solvent eller ej. Dette kan skyldes usikkerhed med hensyn til ansættelsen af en realistisk værdi på aktiverne eller manglende kendskab til, hvilke kreditorer afdøde havde.

Såfremt arvingerne under sådanne omstændigheder ikke umiddelbart ønsker at få boet behandlet ved bobestyrer, men ønsker et bedre grundlag for at kunne afgøre, om boet skal skiftes privat, kan der udarbejdes en åbningsstatus, hvor aktivernes værdi even-

tuelt baseres på sagkyndig vurdering i henhold til forslagens § 93. Udgifterne ved udarbejdelse af en åbningsstatus skal alligevel normalt afholdes til brug ved bobestyrerens tilkendegivelse efter forslagens § 52 m.v. eller til brug for boopgørelsen i det privat-skiftede bo efter forslagens § 31, stk. 1.

Endvidere vil den endelige beslutning om boets berigtigelsesform kunne afvente gennemførelsen af et præklusivt proklama, således at boets solvens kan bedømmes så sikkert som muligt, inden arvingerne tager stilling til, om de ønsker at skifte privat.

Sådanne nødvendige undersøgelser vil efter de moderniserede regler om proklama, forslaget i øvrigt indeholder, i de fleste sager kunne foregå i løbet af nogle måneder. Såfremt der i sådanne sager undtagelsesvist måtte være behov for hurtig stillingtagen til enkelte spørgsmål, giver forslagens § 12 også mulighed for, at der beskikkes en midlertidig bobestyrer.

Den gældende praksis, hvorefter boer undertiden tillades berigtiget til privat skifte op til 10 – 11 måneder efter dødsfaldet, findes ikke at harmonere med ønsket om, at dødsbobehandlingen gennemføres hurtigst muligt. Ved forslaget til ændrede regler for privat skifte er forudsat, at berigtigelse til privat skifte fremover almindeligvis ikke finder sted senere end 6 måneder efter dødsfaldet.

Må det antages, at boet er insolvent, eller er der usikkerhed om, hvorvidt dette er tilfældet, bør boet ikke udleveres til privat skifte, medmindre arvingerne stiller fuld og betryggende sikkerhed for betaling af boets mulige negative saldo. Sikkerheden skal modsvare den del af boets samlede passiver, der overstiger aktivernes realisationsværdi. Denne mulighed for sikkerhedsstillelse er forudsat i betænkningen, men findes at burde egentlig lovfastes, og er derfor medtaget i bestemmelsen.

Ønsker arvingerne ikke at dække gælden fuldt ud, må boet behandles ved bobestyrer, medmindre andet aftales med kreditorerne.

Ifølge bestemmelsen i *nr. 3, 1. led* stilles det yderligere som en betingelse for privat skifte, at mindst én af arvingerne kan optræde under skiftet uden at være repræsenteret ved værge eller skifteværge, og ifølge bestemmelsens *2. led*, at den pågældende tillige er i stand til at betale sine forpligtelser, efterhånden som de forfalder.

Var alle boets arvinger insolvente eller repræsenteret ved værge eller skifteværge p.g.a. umyndighed, inhabilitet, fravær, passivitet m.v., ville ingen af arvingerne efter boets deling komme til at hæfte fuldt ud for ubetalte gældsposter, jf. forslagens § 27, stk. 2. Hensynet til afdødes kreditorer, der ellers kunne risikere at måtte indkræve ikke betalte gældsposter